

“Bir yarayı acıtarak kaşımak, yeni bir şey söyleme ihtimali beni heyecanlandırıyor”

Bastırılmış, ihmal edilmiş duyguların öykücüsü Yalçın Tosun. Bir Nedene Sunuldum'da çocukluktan yaşlılığa arzuların peşine düşüyor. Kırgınlıklarla, kesiklerle, “saklı” aşklarla ve insanın kendiyi çok zaman geçirdikten sonraki hisleriyle yani yaşlılıkla uğraşıyor.

BURCU AKTAS
burcu.aktas@radikal.com.tr

Bu kitabın erotizm dozunun diğer üç **Kitaptan** daha çok olduğunu düşünüyorum. Belki onu ele alırken alakalıdır. Özellikle kadınların erotikleri yaşayışına büyütec tutmuşsun...

Bir önceki **Kitap** Dokunma Dersleri'nde bunun işaretleri belirmişti bir bakıma. “Arzuyu Örtüsünden” di ilk bölümün adı ama orada arzunun erkekler kanadında resmedilmesi ağır basmıştı. Bir Nedene Sunuldum'da beş bölümde topladığım öykülerin birçoğunda yine tenin çoğunlukla gecikmiş ve ağırtan çağrısının, bastırılmış ve ihmal edilmiş arzunun farklı şekillerde kendini diretmesinin izleri var. Çünkü ten ihmal edilirse intikamı acı oluyordu. Bu bağlamda Bir Nedene Sunuldum'da erotizm ya da arzunun resimleri daha bir dikkat çekiyor. Kadınlar ise biraz daha önde evet, bu kez onların arzu denen o karanlık ve tanımlaması zor, karmaşık yapıyla ilişkilerine daha çok yoğunlaştım. Bu kadar baskının altında nefes almaya çalışan kadınların kendilerini keşiflerindeki yolculuğunu daha zor ve daha ilgi çekici buldum sanırım.

Yaşlanış... En çok kafa yordugun konulardan biri olmuş. Yılların geçişinde seni cezbeden, onu didikleme yönelten ne var?

Yaşlanmayla nelerin nasıl değiştiği uzun zamandır üzerine çok düşündüğüm bir şey. İlk **Kitaptan** beri de farklı öyküler için sızmıştır ama Bir Nedene Sunuldum'un son bölümüne hakim oldu. Bu bölümü başlatan Murathan Mungan alıntısında dendiği gibi “Yıllar geçti. Bilirsiniz, yıllar hep geçer.” Geçer ama dönüşen, yok olan onca şeyin yanında arzuya ne oluyor örneğin yaşlanınca? Dirdirdi duruyor mu yoksa kof bir huzurun arkasına gizlenerek gün günden yok mu oluyor? Ya da zamanında doyurulmamış arzular insanı en çok yaşlandığında mı boğuyor? Bir de yaş, bir sayıdan



© MUHSİN AKGÜN

oluşmasıyla çok kesin ama etkilerinin muğlaklığıyla bir o kadar aldatıcı bir şey. Altmış yaşlarında bir arkadaşım “ne zaman aynaya bakmam şaşırıyorum, bu yüz benim mi?” demişti bir keresinde. Çünkü gün içinde yaşarken yasını unutuyor ve aynaya her karşılaştığında irkiliyor, bu kadın kim diye. Bedenle ruhun zamanlarının bu denli farklı olmasıyla, bunun insan üzerindeki yansımalarıyla, insanın kendiyi bu dünyada bu kadar çok zaman geçirdikten sonra hissettikleriyle uğraştım biraz.

Çocuğun, çocuk olmanın, çocukluk çağının ayrı bir yeri var edebiyatında. Bir çember gibi düşünürseniz... O çember ihtiyarlıkla tamamlanıyor dersek... Başlardaki (çocukluk) ve sonlardaki (ihtiyarlık) benzeyişler akla geliyor. Bunlar da senin ilgini

çekiyor mu?

Aslında ne olup bitiyse çocuklukta olmuş gibi geliyor, diyorum hep. Sonrası zaruri bir ferretuatmış gibi. 5,5 yaşındaki oğlum sık sık “Baba zaman ne kadar çabuk geçiyor” diye söyleniyor. Zamanın böyle kötü şakaları var işte, çocuk yaşlı dleniyor. Öte yandan çocuklukla yaşlılık arasında çok bariz bir koşutluk kurmasam da bazı benzerlikler olduğu bir gerçek. Bu da en çok kendi olmak noktasında beliriyor. Bence insan bir çocukken ve bir de yaşlıyken farklı nedenlerden de olsa kendi olmaya en çok yaklaşıyor. Belki en fazla yaşlandığında düşünüyor çocukluğunu. Hayatın diğer zamanlarıysa zorunluluklar, hayhuy, boş sayfayı söyle ya da böyle hızla doldurma çabasından ibaret sanki.

Geçmişin aktör/aktrislerini bir öykü karakteri ya da karakterini etkileyen kişi olarak metinde görüyoruz...

Oyuncuların üzerine, onların ön planda olduğu öyküler yazmak istiyordum uzun zamandır, arada denemişim ve biraz daha ileri götürmek istiyordum. Bu **Kitapta** biraz daha ağır bastı. Çünkü oyuncular çok ilgimi çekiyor ve tasdikları ortak özelliklerle bir edebi metin için çok zengin bir palet sunduklarını düşünüyorum. Bitirmedim bir oyunculuk eğitiminden bana kalan, biriktirdiğim çok resim var bir taraftan. Sanırım hepsi bir araya geldi ve bu **Kitapta** “Mevhibe Yaren'in Zifaf Jartiyeri” ve “Yardımcı Erkek Oyuncu” başta olmak üzere bazı öykülere sinverdiler.

“AŞK ÖLÜMLÜ ÇÜNKÜ ONU ÖLDÜRMEYE ÇOK HEVESLİYİZ”

Biz senden insan, aile, çocuk olmanın ölümcüllüğünü bugüne kadar okuduk. Cinsiyetlerle sınırlı olmayan aşkı da okuduk, bu kez öykülerde aşkın ölümcüllüğü epey öne çıkıyor bence. Sen ne dersin?

Kitaptaki beş bölümün her biri ayrı bir nedeni imliyor. Ama her birinde aşk kendini söyle böyle gösteriyor. Aslında aşkın ölümlülüğü ve ölümcüllüğü yarışıyor sanırım hem hayatta ve hem öykülerimde. Aşk ölümlü çünkü onu öldürmeye çok hevesliyiz. Ölmesinden o kadar çok korku-

yoruz ki, korku içinde o anın gelmesini beklemektense ellerimizle öldürmeyi yeğliyoruz. Kötülük, kötücüllük, ölümcüllük ise aşkın çok uzayında değil çünkü aşk insanların icadı. İnsansa malum... Bu taraftan baktığımızda birçok insan çok güvensiz, korkak, yaralı ve bu yüzden yaralamaya hazır olarak kuşanıyor kendini yeni bir aşka başlarken. Lâle Müldür çok sevdiğim ve kitabın en başına alıntılıdığım şirinde “Ona kötü bir şey olsun istedim / Bana aşk olsun istedim.” derken çok güzel bir şekilde özetliyor birçok şeyi.

Bir Nedene Sunuldum'daki öykülerde senin yazınında görmeye alıştığımız olaylar var. Ama konularıyla şaşırtan öyküler de var...

Onlar kendilerini yazdırdılar aslında, çünkü yazdığım hiçbir şeyi ben seçmiyorum, hepsi beni seçiyor. Aklim ve kalbimin ulaştığı her şeye ve herkese açığım bu anlamda. Bu yüzden asıl derterime yenileri eklendikçe, ben değişikçe zamanla öykülerin dokusunda da değişiklikler olabiliyor.

Her kitabında bir keşfin peşindedin... Kesfe çıkmış bir yazar neler hissediyor?

Başka türlü, örneğin alışılmış şablonların peşinde kalem oynatmak benim ilgimi çekmiyor. Yazmaktaki keyif o keşiflerde yatıyor zaten, daha önce bakmadığım gibi bakmak, kaşımadığım bir yarayı acıtarak kaşımak, çok küçük olsa da yeni bir şey söyleme ihtimali beni heyecanlandırıyor.

Kesfe çıktığında en çok neye şaşırırsın peki?

Şaşıрма bende hiç bitmiyor, her öyküde duyumsuyorum bunu. Ben de yazarken merak ediyorum çünkü bu öykü ne zaman, nerede, nasıl bitecek... Sanırım beni en çok şaşırtan şey, öykü bittiğinde ve üzerinden biraz zaman geçip de tekrar okuduğumda öykünün ve karakterlerin benden bağımsızlaşarak, kendi dünyalarını kurmuş olduklarını gözlemlemek.

Dil olarak farklılıklar var, bu kitap bunun iyi bir ispatı. Yanıtlıyor muyum?

Haklısın. Bir Nedene Sunuldum dil açısından diğer üç **Kitaptan** farklı bir yerde duruyor bence de. Özellikle beşinci bölümde toplanan öykülerde bu daha belirgin olarak görülebilir. Beni bulan konular, karakterlerin seçtiği kelimeler, öykünün zamanı, ritmi ve ruhu böyle directti sanırım. Özün biçimi belirlemesi gerektiğine hep inandım, bir değişiklik olacaksa

kendiliğinden olmalıydı, öykü öyle emrettiği için olmalıydı çünkü. O yüzden içim rahat.

Yenilikler seni endişelendiriyor mu? Yani okurunun karşılacağı yeniliğe vereceği tepkiyi düşünüyor musun hiç?

Yok, hiç düşünmüyorum. Sadece okurunun gerekisini küçümsemeyen yazmak gerekir diye düşünüyorum. Okurla ilgili tek yerleşik düşüncem budur. Aksi takdirde metnin altını yazar kendi omaya başlıyor. Bunun dışında kendimi bütün otoritelerden, otosansürün tüm çeşidinden ve okurun vereceği olası tepkilerden soyutlayarak yazıyorum. Yoksa yazmaktan bunca keyif alamazdım. Orası benim sahip olduğum tüm kimliklerden soyunmaya çalışarak var olduğum bir alan çünkü. Her yükten soyunarak yazıyorum bir anlamda. Bunlar bir yana, sevdiğim bir yazının farklı patikalarda doluşmasının okurunun hoşuna gideceğini düşünüyorum. Yazarı o yazar yapan şey, okurlarının sevdiği, özde olan o şey kaybolmadıkça bence ne yazarsa yazsın okurları onu takip edecektir.

Adettendir her kitabında soruyorum. Bunda da es geçemeyim. Bir Nedene Sunuldum'un fon müziği ya da müzikleri nelerdi?

O kadar çok ki... Başlıcaları, Blur (The Magic Whip), Müzeyyen Senar'ın eski kayıtları, Arctic Monkeys, The The (Mind Bomb), Annie Lennox (Nostalgia), Gönül Akkor, ve o cümün sesiyse Birsen Tezer.



BİR NEDENE SUNULDUM
Yalçın Tosun
136 sayfa, 10 TL